

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

SCLOVENECE

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale:
Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1013 Letalsko delovanje v Tunisu Nasprotnikove izgube v zadnjem tednu znašajo: 2110 ujetnikov, 18 tankov, 15 oklepnih vozil in 36 topov - 17 letal uničenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Obojestransko letalstvo je bilo zelo delavno
na tuniškem nebu.

Dve patrulji naših lovcov sta smelo napadli
dve močni sovražni letalski skupini in zbili tri
»Curtise«, četrti pa je poškodovan pristal na
našem ozemlju.

Enajst nadaljnjih letal so sestrelili nemški
lovci, enega pa protiletalsko topništvo.

Od 26. februarja do 3. marca so osne čete
zajele skupno 2110 ujetnikov ter uničile ali za-
plenile 18 tankov, 15 oklepnih vozil, 36 topov.

Včeraj popoldne so sovražni štirimotorniki
spuščali bombe na Messino. Nekaj je bilo
ranjenih.

Na nebu nad Pozzallo so se angleški
lovci spoprijeli z nemškimi lovci: dva »Spit-
fireja« sta bila sestreljena in sta tresčila eden
pri Sampieriju (Sicili), drugi pa v morje
južno od Pozzalla.

En pilot je bil ujet.

Vladar pri zadušnici za vojvodo D'Aosta

Rim, 4. marca. AS. Včeraj dopoldne ob 9 je
kraljevi cerkvi Sv. Sudarija bila vpričo Nj. Vel.
Kralja in Cesarja žalna služba božja za kr. vis.
vojvodom d'Aosta. Navzoči so bili: državni pod-
tajnik v predsedstvu vlade, ki je zastopal vlado,
vitez reda Sv. Anunziata ter ves dvor.

Rim, 4. marca. s. Na pobudo fašističnega za-
voda za italijansko Afriko in v sporazumu s fa-
šistično stranko so po vsej Italiji slovesno prazno-
vali prvo obletnico slavne smrti Amadeja Savojskega,
vojvoda d'Aoste. V Rimu je bila proslava
v eni od dvoran omenjenega zavoda v palači Bran-
caccio. Navzoči so bili: kvadrumvir maršal Italije
De Bono, predsednik senata, fašistične in korpo-
racijske zbornice ter Akademije, člani velikega
sveta, vlada in vodstvo fašistovske stranke, dvorni
minister, rimski guverner, prefekt, zvezni tajnik,
najvplivnejše osebnosti italijanskega naroda v voj-

ni, veleposlaniki in drugi. Prišli so na slovesnost
tudi diplomatski zastopniki držav trojne zveze.
Častno stražo so tvorili oddelki policije iz ita-
ljanske Afrike v slavnostni uniformi. Za častno
mizo, nad katero je visela velika slika junaka, so
sedeli: tajnik fašistične stranke Vidussoni, mini-
ster za italijansko Afriko Teruzzi, predsednik fa-
šističnega zavoda Fani in podpredsednik Rossetti.

Po pozdravu, ki je veljal Kralju in Cesarju
ter Duceju, je govornik, častnik Carlo Scerza, pod-
tajnik fašistične stranke z globokimi besedami očr-
til vzvišeni lik junaka, vzvišenega kneza Savojske
kraljeve hiše ter poudarjal njegovo odločno delo-
vanje in ga prikazal kot najčistejši simbol in
vzvišeno žrtev.

Slovesnost je potekala v znamenju goreče in
ponosne vere.

Minister Schmidt o sestanku Mussolini-Ribbentrop:

Os razpolaga z ogromno silo

in bo prihodnje mesece prešla v napad — V vsej Evropi se brusi meč
za neusmiljen boj

Berlin, 4. marca. AS. Snoč je nemški mi-
nister Schmidt kot načelnik nemškega tiskovnega
urada pojasnil pomen sklepov osnih sil na se-
stanku Mussolini-Ribbentrop. Minister je naj-
prej ošvrknil glasove sovražne propagande, ki je
trdila, da so se pogovori sukali okoli krize, da
so si drug drugemu dajali korajžje ter si obljub-
ljali pomoč. Vzdušje teh pogovorov pa je bilo na-
sprotno polno skrajne odločnosti in popolne go-
tovosti v končno zmago. Ta gotovost temelji na
čudoviti sili, s katero razpolaga os in jo bo v
kratkem mobilizirala. Poročilo o sestanku je zbudi-
lo strah v nasprotnem taboru, ki je začel za-
trjevati, da je bil na sestanku dosežen stik z
emisarjem in agentom Washingtona škofom Spel-
mannom. London in Washington še nista razu-
mela, da rimske politike ne dela kak Roosevelt-
tov kardinal, marveč izključno Benito Mussolini.
Iz osebne izkušnje lahko s pravim zadovoljstvom
trdim, da je italijansko ljudstvo fanatično v svoji
zagrizenosti volji do zmage za vsako ceno, kot smo
tega že vajeni.

Po žarkih dne italijanske pomladi smo se
vrnili v Berlin in s čutom globokega občudova-

nja in zavesti izjavljam, da osne sile razpolagajo
z ogromno močjo ter bodo prihodnje mesece pre-
šle v napad. Iz Italije smo se vrnili v potrdilo
in gotovost, ki nas je spremljala že iz Berlina,
da bomo bodočo pomlad neizmerno bolj močni
in bomo imeli mnogo več orožja. To orožje bo
uporabljeno kot sveto orožje, je s povzdignjenim
glasom dejal minister Schmidt. V celni Evropi se
brusi meč in to ne bo le žareči meč nadangela
Gabrijela, marveč, če bo potrebno, m. 3 satanov.
Ne žrtve, ne trpljenja nas ne bodo pripravila do
odstopa od naših sklepov. Sedanja faza vojne je
značilna po zavesti o neusmiljenosti značju te
borbe. Sovražniku, ki nas je iz Casablanca pozi-
val k brezpogojni predaji, os odgovarja: popolno
uničenje. Ta zavest neusmiljenosti neizprososti
vojne je skupna last osnih narodov. Vsaka angle-
ška bomba, ki pade na nemška ali italijanska
mesta, ustvarja le sovraštvo in ga vedno bolj
neti. Minister je nato dejal, da je po povratku
iz Italije v Berlin, ki ga je sovražnik iz onemo-
gle jeze napadel, na vprašanje neke deklice,
kdaj bo konec vojne, takole odgovorila: »Ko bo
mo pobili vse boljševike in ko nas bodo Angleži
prosilili milosti.«

Alexander začinja priznavati...

Angleži zgubili na poteh v Rusijo in na Malto 5 križark, 2 letalonosilke,
19 rušilcev in mnogo parnikov

Rim, 4. marca. AS. Na zasedanju spodnje
zbornice je pri razpravi o mornariškem prora-
čunu angleški mornariški minister Alexander
podal nekaj zanimivih priznanj o izgubah angle-
ške vojne mornarice pri dovažanju gradiva za
Rusijo preko nordijskih poti, nadaje v Sredo-
zemlju, pri Malti. Ta priznanja so tem bolj zna-
čilna, ker jih doslej na angleški strani niso bili
vajeni. Pri konvojih, namenjenih v Rusijo — je
izjavil lord Alexander — smo izgubili 2 križarki,
10 rušilcev, 10 manjših vojnih ladij, kakor tudi
številne trgovske ladje in dragocena človeška
življenja. V povračilo za to pa je bila pomoč Ru-
siji poplačana z veliko dividendom za stvar zdra-
ženih narodov. Lord Alexander je nadaljeval:
»Pri zadnjih bojih za pomoč oblegani Malti smo
moralj navzlic blokadi pretrpeti izgube treh kri-

žark, dveh letalonosilk, devet rušilcev in mnogih
parnikov. Govoreč o napadih osnih podmornic je
angleški mornariški minister priznal, da sovra-
žni zgradil mnogo več podmornic kakor jih uni-
čijo zavezniki ter je izrazil upanje, da so bo
razlika vedno bolj manjšala.«

Bolgarija je odločno protikomunistična

Milan, 4. marca. AS. »Corriere della sera« je
objavil intervju, ki ga je dovil njegovemu poseb-
nemu dopisniku v Sofiji predsednik bolgarske vla-
de Bogdan Filov. Ministriki predsednik je najprej
omnil, da v Londonu, Washingtonu in Moskvi ne
delajo drugega kakor govor o bolgarskem rusof-
ilstvu. To je temeljita zmot, je dejal bolgarski
ministriki predsednik in zato svojo trditve vam
lahko nudim prepričljive dokaze. Filov je dejal, da
so Rusi večkrat poslali v Bolgarijo agente, ki so
se spustili s padali ali se izkricali iz podmornic na
na osamljeni obali. Ti moskovski agenti so bili
ujeti s prostovoljnimi sodelovanjem prebivalstva, kar
dokazuje, da se človek z bolgarske ulice aktivno
udeležuje boja proti komunističnim elementom. Na-
še ljudstvo, nadaljuje Filov, je po večini ljudstvo
kmetov in majhnih posestnikov, ki so popolnoma
nenaklonjeni komunistični miselnosti. Temu je tre-

letalstvo napadlo zapadno in severozapad-
no nemško ozemlje, predvsem področje ve-
likega Hamburga in okoliških občin, kjer so
nastale zaradi odvrženih razdiralnih in zažigal-
nih bomb velike škode na poslopih. Civilno
prebivalstvo je imelo izgube. Nočni lovci in
protiletalsko topništvo s kopnega in morja je
sestrelilo 14 večmotornih letal. Nadaljnje so-
vražno letalo je bilo podnevi sestreljeno ob
norveški obali.

V noči na 4. marce je nemško letalstvo ob-
metavalo z razdiralnimi bombami težkega ka-
libra in več tisoč zažigalnimi bombami področje
velikega Londona.

Berlin, 4. marca. Meseca januarja tega leta
so boljševiki zgubili na vzhodnem bojišču 1945
tankov. Februarja so njihove izgube znašale
2185 tankov. Decembra so nemške sile onesposo-
bile za boj 3527 tankov. Tako je bilo v treh me-
slih skupno uničenih, zajetih ali onesposoblje-
nih 7692 tankov.

Ruske izgube pri Demjansku

Berlin, 4. marca AS. Po poročilih iz uradnih
virov so nemške čete v bojih, ki so potekali od
8. januarja 1942 na odseku pri Demjansku zajele
17.275 ujetnikov ter uničile ali zaplenile 1261 tan-
kov, 416 topov vseh vrst, 3100 metalcev bomb ter
velike količine drugega orožja. Boljševiki so imeli
na bojišču skupno 54.000 mrtvih.

Letalski napad na London

Berlin, 4. marca AS. Nekaj angleških strojev
je zadnjo noč priletelo nad nemško obalo ter nad
zahodno Nemčijo in na slepo spuščalo razdiralne
in zažigalne bombe na nekatere kraje. Na vojaških
ciljih ni bilo nikake škode. Nočni lovci so skupaj
s protiletalskim topništvom sestrelili mnogo so-
vražnih letal.

Nemško letalstvo pa je s svoje strani izvedlo
množičen napad na londonsko pokrajino, kjer je
bombardiralo vojaške cilje v angleški prestolnici.

Položaj na vzhodnem bojišču

Berlin, 4. marca. Pristojni berlinski krogi po-
ročajo naslednje o poteku fronte na vzhodnem boji-
šču: Lahko se smatra, da se na jugu nemška ob-
ra na črta ustaljuje. Ta črta teče od Taganroka
severno proti reki Donec blizu Vorosilovgrada,
nato pa vzdolj ob Doncu skozi področje, kjer se
potekajo boji za dokončno odstranitev klina, ki si
ga je odprl sovražnik, nato pa gre blizu Izjuma
ter zahodno od Harkova, od katerega je oddaljena
le nekaj kilometrov. Potem pa krene zopet malo
kilometrov zahodno od Kurska, nakar se razširja
preko pokrajine Orel, odkoder teče zahodno od
Rževa do Ilmenskega jezera, Volhova in se konča
je pri Ladoškem jezeru.

Neki nemški večerni list zopet naglašja, da so

Mogočne skupine bojnih letal so v zaporednih va-
lovih spuščale razdiralne bombe težkega in najte-
jega kalibra, dočim je na tisoče zažigalnih bomb
povzročilo veliko škodo. Druge skupine nemških
letal so bombardirale cilje na južni angleški obali
in so se nepoškodovane vrnile.

Pomen premikov pri Demjansku in Rževu

Berlin, 4. marca. AS. V zvezi z določenimi pre-
miki na srednjem odseku vzhodnega bojišča so,
kakor poroča včerajšnje vojno poročilo, nemške
čete izpraznile Ržev. Kakor Demjansk, je bil tudi
Ržev več kot eno leto vojskovanja na tem odseku
simbol nezlomljivega odpora pred napadajočimi
boljševiški množicami. Tukaj ter južno od Ilmen-
skega jezera so boljševiki izvajali vedno nove stra-
hotne napade z velikimi silami, ki so bile mnogo
močnejše od nemških. Ti napadi, ves čas brez pri-
mere srditi, so vedno propadli pred krepkim od-
porom nemških čet, ki so v celoti izpolnile dolo-
čeno jim nalogo. Kjer pa posest nekaj kvadratnih
kilometrov ozemlja v taktičnem pogledu nima ni-
kakakega pomena in ker je bil dosežen namen ko-

likor mogoče izrpati sovražnika, je nemško vrhov-
no poveljstvo sklenilo zapustiti postojanke v Rževu
in okolici. Mesto je bilo popolnoma porušeno. V za-
četku bojev je imelo 50.000 prebivalcev. Nemško
zaščitnice so tako 2. marca zapustile to področje.
Sovražnik niti ni vedel, da bo mesto izpraznjeno.
Mislil je, da gre za običajne premike nemških čet.
Tako so Sovjeti predvčeršnjim zasedli mesto brez
odpora, češar v enoletnih obupnih naporih a silo
niso mogli doseči. Tako kopensko kakor letalsko
sovjetsko ogledniško delovanje mora biti zelo slabo,
kar kaže dejstvo, da Sovjeti niso nič vedeli za
reden nemški umik ne iz Demjaneka ne iz Rževa
in so zato poročali, da so Demjansk v naskoku
zavzeli.

Kominterneta zopet oživljena

Sanghaj, 4. marca. AS. Ruski list »Nova Vre-
mija«, ki izhaja v Sanghaju, poroča, da je GPU
uvreda strahoten režim v krajih, katere so izpra-
nile nemške čete. Takoj po vstopu sovjetskih di-
vizij so komunistični denuncianti začeli naznanja-
vati vse, ki so imeli kakršnih koli stik z nemškimi
oblastmi. Ljudi so v masah pobijali. Leti list pri-
pominja, da je Stalin takrat, ko so se oene sile
blizale Volgi in Stajnu, pošiljal brzojavke tako
imenovanim vereskim oblastem, to je predstavnikom
»nove ruske cerkve«, ki je v Rusiji ustanovljena
in dovoljena kot slepilo za zahodne sovjetske za-
veznike in v teh brzojavkah ni več govoril o ko-

munistični stranki ali o kominterni. Kakor hitro
pa so Rusi dosegli nekaj uspehov, je vse to pre-
nehalo. Od takrat zopet uživa vse časti kominterneta,
ki je stopila na prvo mesto v sovjetskih načrtih,
in Stalin je poslal toplo zavalno njenemu šefu Di-
mitrovu. Zanimivo bi bilo vedeti, zaključuje list,
kak misli Churchill in Roosevelt o tem »vstajenju
kominterneta in kaj misli zadnji o Indiji, kamor
steguje kominterneta svoje roke.

»Daily Mail« o usodi Finske, baltskih držav ter Besarabije in Bukovine

Stockholm, 4. marca. AS. Znani angleški časnika-
kar Negley Farsin, ki ga smatrajo za največjega
veščaka o sovjetskih problemih v Angliji, je obja-
vil v »Daily Mailu« članek, v katerem piše med
drugim: »Finci naj ne pričakujejo nikake pomoči
od Anglije ali Združenih držav in naj se ne zana-
šajo, da jim bosta ti dve državi garantirali meje
proti Sovjetski Rusiji.« Farsin je tudi mnenja, da
se bodo morale baltske države vrniti pod Rusijo.
Nato obravnava še položaj na Balkanskem poloto-
ku in svari Romunijo, naj si ne dela nikakih utvar
in naj ne upa v nikako sentimentalno angleško ali
ameriško pomoč, ko bo Rusija zahtevala vrnitev
Bukovine in Besarabije.

Novi španski prostovoljci

Madrid, 4. marca. AS: Nov kontingent 1300
prostovoljcev španske sinje divizije je odšlo iz San
Sebastiana v Nemčijo. Njihov prihod je bil povod
za navdušene patriotske manifestacije in protiko-
munistične manifestacije prebivalstva, ki se je zbra-
lo na postaji.

Kruto postopanje z japonskimi ujetniki

Bangkok, 4. marca. AS. Nov dokaz za angleško
ameriško nečloveško postopanje z japonskimi uje-
tniki je nedavno priznanje novozelandskega mi-
nistrskega predsednika, ki je povedal, da je bilo v
nekem novozelandskem koncentracijskem taborišču
pobitih 48 japonskih ujetnikov, 63 pa ranjenih.

Drobne novice

Koledar

Petek, 5. suša: Janez od Križa, spoznavalec; Evzebij, mučenec; Foka, mučenica.
Sobota, 6. suša: Perpetua in Felicitas, mučenič; Koleta, devica.
Lunina sprememba: 6. suša: mlaj ob 11.34. Herschel napoveduje mrzlo in vetrovno vreme.

Novi grobovi

† Marija Devet. 5. marca je umrla v zavetisti sv. Jožefa gospa Marija Devet, vdova po pregledniku južne železnice, v visoki starosti 92 let in pol. Doma je bila v Hrastju pri St. Petru. Od enajstih otrok živi samo še sin Tilijo, železniški uradnik v Beogradu. Pogreb blage pokojnice bo v petek, 5. t. m. ob 4. iz kapelice sv. Marije na Zalab.
Najrajši svetli večna Luč, žalujčim pa vaše iskreno sožalje!

Smrt blage matere

Dne 24. februarja 1943 se je v Slivnici pri Celju poslovila od zemenskega življenja Marija Jelene roj. Bečelj. Dočakala je starost 60 let. Kdo more razumeti bolest matere, ki ima sina duhovnika, a mora brez njegove tolažbe zapustiti solzno dolino? Topel objem materinske ljubezni nam je Gospod prihranil za večnost, kjer ni več ločitve. V svojem življenju, ki je bilo polno preizkušenj, je vzgajala otroke, veliko trpela, kot navadno trpe vse hribovske matere, in ohranila vero v Boga, iz katere je črpala moč v borbah za obstanek družine. Kot sveča se je použivala, dokler ni dogorela in ugasnila.
Sorodnikom, prijateljem in znancem priporočamo njeno dušo v pobožno molitev.

Prijatelju Mihui Zrimšku v slovo

Presunilo nas je, onemeli smo in žalost nam je legla na srce, ko smo zvedeli, da Tebe, dragi Miha, ni več. O, prijatelj, kdo bi si mislil tedaj, ko smo se zadnjič videli, da se vidimo zadnjičkrat. Odšel si po plačilo, dragi Miha, ponos rudniške fars, ljubljene materine in nade očetova, k Onemu, h kateremu pojdemo enkrat vsi. Umrl si daleč proč od nas. Tvoje oči so se zaprle za vedno v nemem iskanju znanih obrazov Tvojih dragih. Ni jih bilo!

Usoda, dragi Miha, je hotela, da si moral v najlepših letih končati. Prekrižala ti je vse načrte, ki si jih koval in zanje trpel na življenjski poti v bodočnost. Sedaj ne trpiš več, načrti so za Tebe izpolnjeni, a nas še vse to čaka.

Dragi Miha, globoko se nam je vtisnila v srce Tvoja podoba, podoba zgledega farana in podoba prijatelja, ki je šel predčasno tja, kjer mine vse zemsko trpljenje. Tvoj zgledega prijateljstva, globoko vernosti in požrtvovalne človekoljubnosti nam bo vsem za vedno ostal v spominu kot vodilo na naši življenjski poti proti cilju, ki si ga Ti že dosegel.

Miha, počivaj v miru in večna luč naj Ti svetili Tvoji prijatelji.

Osebnosti

= Z Abrahamom se je srečal g. Jože Štrkelj, lastnik tvrdke »Radioval« v Dalmatinovi

Izšel je znameniti roman D. Nicodemija

»Postruška«

v lepem prevodu prof. Miklavža Kureta

Igro »Scampoloe«, po kateri je roman spisan, pozna ves svet. / Tudi na ljubljanskih odrih so jo pogosto igrali. / V romanu je predrisli način prikazana nesrečna usoda deklice v veleostu. / Deklica brez staršev, ki jo neusmiljena usoda vrže na cesto, kjer užije veliko slabega pa malo veselja. Tudi v ljubezni je ogoljufana. Žalost ji izpiše vso življenjsko silo, da v silni bolesti umre. / Veliki pisec Nicodemi mojstrsko niza prizore Postružkinega življenja. / Pretresljive slike vstajajo v filmski resničnosti. / Prepričani smo, da bo knjiga ena najbolj branih. / Kupujte knjige »SLOVENCJE KNJIZNICE«, ki so izbrane izmed najboljših iz književnosti vseh narodov!

Drobna ljubljanska kronika

Mesečna rekolekcija ljubljanskih g. duhovnikov bo v Domu duhovnih vaj na prvi petek, 5. marca. Popoldne ob 4.30 skupna adoracija, nato premišljevanje in predstava. Zbirališče v hiši kapelice. Vsi ljubljanski g. duhovniki vladno vabljeni. — Vodstvo.
Mesto venca na krsto umrlega g. g. župnika Janka Barleta je daroval hr. 500 g. Jože Avbelj, mesar in prekajevalec, Trnovski pristan, Vincencije konferenci za sent-jakobsko župnijo in Ljubljani. Iskrena hvala!
Dela, ki so jih napisali slavni skladatelji v plesnem ritmu, so na sporedu IX. simfonije koncerta, ki bo 8. t. m. v veliki unioński dvorani. Spored obsega naslednje točke: 1. Strauss: Predigra k operi »Nerone«; 2. Weber: Poziv na ples; 3. Rossini: »Tarentela«; 4. Dvojak: Slovenski ples št. 8; 5. Ponchelli: Ples ur iz opere »La Gioconda«; 6. Richard Strauss: Valsek iz opere »Kavaleri z rož«; 7. Bernardi: Kolo; 8. Lehár: Valse in srebo — valsek. Vse točke bo izvajal veliki simfonistični orkester pod vodstvom dirigenta Draga Marja Šijanec. Zabelek koncerta bo točno ob pol 7 zvečer. Konec pred 8.
Gospo in gospodine! Tečaj za življenje domaćega perila se je pravkar pričel. Nekaj mest je še praznih. Prijazno se pri sestrah sv. križa, Marjanjeva, na dvorišču, levo.
4. javna produkcija šole Glasbene Matice bo danes popoldne ob 17 v mali filharmonski dvorani. Iz klavirskega oddelka bodo nastopili: Golob Marjan, Perlot Pavel, Karnošek Darja, Trnkauša Duša, Rems Feder, Klakočar Marija, Janjnik Olga in Vadal Metka, ki igrajo štiričrno, datje, Glazar Sonja, Kurent Stanka, Jermol Zvezdana, Koreniti Saša. Samec Janja, Vrbic Duša, Kral Edita, Janežič Marija, Miklavž Mirjam, Ahlun Cvetka in Gamze Rosanda. Iz violinskega oddelka pa naslednji gojenci:

ulici. Jubilant je pristen ljubljčan, že mnogo let aktiven član raznih trgovskih ustanov ter vodeči član sindikata trgovcev z radijskimi aparati. — Istočasno praznuje njegova tvrdka 15 letnico svojega obstoja. »Radioval« je namreč naša najstarejša tvrdka v radijski stroki in je torej obstojala že, preden je začela delovati naša radijska postaja. Gospodu Štrkelju čestitamo ob tako pomembnem dvojnem jubileju in mu želimo, da bi zdrav in zadovoljen dočakal še več podobnih obležit.

— Dva tedna lepo vreme. V sredo je bilo prav toplo in lepo. Po vrtovih postaja od dne do dne

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Beneški igralci gostujejo v Verdijevem gledališču. Te dni nastopa na odru gorizijskega Verdijevega gledališča beneška igralska skupina, ki jo vodi Karel Micheluzzi. Med drugim bodo uprizorili komedijo znamenitega beneškega komediografa Jacinta Gallina, čigar 46letnica smrti poteka te dni.

Ukinitev parnih kopeli. Vodstvo gorizijskega mestnega kopališča je začelo ukinitelj parne kopeli.

Z Gorenjskega

Gorenjci si kujajo svojo usodo sami. V petek zvečer je govoril v kinodvorani v Borovljah koroški gauleiter dr. Rainer veliki množici prebivalstva. Tu se je gauleiter dr. Rainer obrnil tudi do Gorenjcev, za katere je možna samo ena odločitev med obema frontama, odločitev med obnovo in zmedo, odločitev med Hitlerjem in Stalinom. Gauleiter je poudaril v svojem govoru močrost Adolfa Hitlerja, ki je ob pravem času rešil Evropo pred napadom boljševikov. Kljub strahotnim naporom, ki jih je Stalin izsilil iz svoje vojske to zimo, je kriza na vzhodu že premagana. Vsak dan je besedilo nemškega vojne poročila jasnejše. Gauleiter je nato govoril o sovražni propagandi, ki bi rada spravila nemški narod v razpoloženje leta 1918. Toda nikomur se ni treba bati. Danes Nemčija ni sama, ima hrabre zaveznike, ima zavarovano obsežna ozemlja, ima surovine. Dalje nemške domovine danes ne vodi slabotno vodstvo, ki bi bilo voljno sklepati kompromise, ampak trdno in slično vodstvo, ki mobilizira vse moči in tako vstopa ob pravični porazdelitvi vseh bremen v totalno vojno. Vsa domovina namreč danes ve, da ob nesrečnem koncu ne bo prišla le vladna sprememba, ampak uničenje vsega nemškega naroda. In te besede, je poudaril gauleiter, je treba vzeti dobesedno. Dalje je gauleiter omenil, da grozodejstvo judovskega boljševizma ograža tudi koroško ožjo domovino. — Gauleiter dr. Rainer je dalje poudaril, da bi rad govoril odkrito ter je dejal, da danes ne gre na Gorenjskem za nacionalna vprašanja, za vprašanje jezika in podobnih delnih problemov, temveč gre samo za eno: ali bo postala Gorenjska dežela obnove, ali pa dežela, v kateri vlada sovjetska zmešnjava. Kajti, da so gorenjske tolpe orientirane in organizirane izključno boljševiški, zato so na razpolago jasni dokazi. Moskva in Žid stojita za njihovimi grozodejstvi. Mnogokrat so bile te tolpe že tepene. Toda, kadar koli bodo zopet kaj poskušale — ne bodo dosegle nič drugega, kot svoje uničenje. Nič ne bo zlomilo trdne volje oblasti, da obdrži to deželo. Prebivalstvo samo si bo skovalo svojo bodočo usodo. Kdor gre mirno na delo, kdor je zvest in dostojen, ta bo stal vedno pod zaščito rajha in doživel veliko bodočnost rajha. Kdor se pa priznava k boljševiški zmedi, ta je izgubljen. Ob zaključku je gauleiter omenil priprave na totalno vojno in podčrtal, kako se proslavljajo pri glašajo vsi dostojni možje in žene na delo, tako da je totalna vojna hkrati že vojna napoved naroda vsem skrivane in lenuhom. Prihodnji tedni bodo na Koroškem že zaprti obrati, katere zadene ukinitelj in preprosti napisi: »Zaprto — totalna vojna!« bodo zgovorno pričali o velikanskem podvigu nemškega naroda, ki se bo končal z zmago.

S Spodnjega Štajerskega

Številna zborovanja na Štajerskem. V zvezi s propagando za totalno mobilizacijo so sedaj po vsej Spodnji Štajerski številna zborovanja. V zadnjem tednu je bilo samo v celjskem okrožju 150 zborovanj. Zborovanja so se začela v Logarski dolini in Solčavi in so do konca februarja bila po vsej Savinjski dolini do Celja. Zadnjega in predzadnjega februarja je bilo n. pr. v celjski okolici in v Celju 79 zborovanj. Podobno je izredno veliko število zborovanj bilo v Mariboru, kjer so v sredo 3. in v četrtek 4. marca imeli vsa skupaj 41 velikih in uspešnih zborovanj.

Sestnajsti otrok v družini. Družina Franca Razgorška, malega kmeta v Orli vasi v celjskem okraju, je doživela pred nedavnim res redek primer družinske sreče. Mati je povila 16. otroka,

dne živahnejše. V četrtek jutraj je bilo sprva nekoliko oblačno, brez megle, pozneje je zapihal sever. Nato se je zjasnilo in spet je bilo lepo in sončno. V sredo je bilo izredno toplo, ko je termometer popoldne zaznamoval najvišjo dnevno temperaturo +19,2, v četrtek jutranji minimum +1,4. Barometer v četrtek 776,5 mm. Visoko stanje!

— Kino Matice: Začetek prve popoldanske predstave ni ob 14.30, ampak zaradi dolžine filma ob 14.

Novi formularji za breviri in m'sale

Commune unius aut plurium summorum pontificum

so zopet na razpolago v ljudski knjigarni v Ljubljani, Pred Škofijo 5. Vsak formular stane L 2.—.

krepkega fantka. Že 15. otroku, tudi fantku, ki se je rodil za božič leta 1941, je po zastopniku otroval Adolf Hitler. Vseh 16 otrok je živih in zdravih.

Lep pogreb krajevnega vodje brambovev. V Grižah pri Sv. Pavlu pri Preboldu so v četrtek, 2. marca pokopali krajevnega vodjo brambovev iz Zabukovice Ivana Koradaia. Na pogreb je prišel okrogli vodja iz Celja Dorfmeister s svojimi najbližjimi sodelavci. Ob odprtem grobu se je prisrčno poslovil od junškega tovariša. Brambovi iz Zabukovice so nato zapeli pesem o dobrem tovarišu.

Smrt matere in hčere. Dne 28. februarja so pokopali v Sv. Pavlu pri Preboldu 80 letno knetico Marijo Jezernik in njeno hčerko, kakor tudi 50 letno knetico Marijo Bregar. Imenovane so živele na severnem pobočju Mrzlice na gorjanski kmetiji. 80 letna stara mati Marija Jezernik je že dalj časa bolehal, tako da že več mesecev ni vstala iz postelje. Nenadna smrt je doletela vse tri in lepega skupnega pogreba se je udeležil okrogli vodja Dorfmeister, ki je imel tudi spominke govor. Pevska skupnost iz Sv. Pavla pri Preboldu je ob grobu zapela pesem o dobrem tovarišu.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli: 71 letna upokojenka žena Marija Lužar, 54 letni skladatelj Reinhold Bielefeld, 59 letni upokojenec Franc Justinek, 68 letna zasebnica Klodila Vertnik, 73 letni železniški upokojenec Franc Leben, 49 letni železniški uslužbenec Andrej Krajnc, prodajalec hčerka Silva Jamnik in 71 letni mestni gradbenik v poklju Rudolf Polzer. V Gradcu je umrl 83 letni senatni predsednik v poklju Hans Stepišnežev, v Ptuj 77 letni upokojeni primiraj dr. Ernest Treit in v Celju 52 letni Ivan Subic, bivši magistratni ravnatelj. V celjski okolici so umrli: blokovski vodja Selič Martin, Gunšek Martin, Jezernik Marija, Bregar Marija, Sanda Maks, Deželak Stanislav, Podkoritnik Angela in Koradaj Ivan, krajevni vodja brambovev v Zabukovci.

Iz Hrvaške

Hud poraz odmetnikov na planini Grmeč. — Hrvatsko časopisje objavlja poročilo nemškega vojnega poročevalca Kurta Neherja o bojih nemških in hrvaških vojaških enic proti odmetnikom na bosanski planini Grmeč. Poročevalec poudarja, da so se partizani na tej planini močno utaborili in založili z živežem in strelivom ter orožjem. Boji so pričeli v omenjenih planinskih krajih, ki nekateri leže do 1400 m visoko, meseca januarja. Bosanske planine so bile tedaj močno zasnežene in težko pristopne. Po dolinah so bili porušeni skoraj vsi mostovi čez Uno. Vremenske težkoče pa niso onemogočile nastopa nemške in hrvaške vojske ter so posamezne čete omenjenih vojsk v začetku februarja zavzele jugozahodno od Une Trovrih, ki je visok 1480 m. In to kljub snežnim viharjem in žilavemu odporu odmetnikov. Z zavzetjem Trovrih je bila zapečatena usoda odmetnikov na področju Grmeč planine. Njihov položaj je postal naravnost nevarnejši, ker so odmetniki morali pustiti v tamošnjih krajih tudi vse zaloge hrane, ki so jo imeli pripravljeno kot železno rezervo. Takšnih skladišč, napolnjenih s hrano, je bilo 160. V nekaterih je bilo do 1000 komadov živine. Poleg velikih zalog hrane so nastopajoči vojaški oddelki zaplenili tudi mnogo orožja in streliva. Predvsem mnogo streljiv, metalev granat, pušk in samokresov. Tudi izgube odmetnikov v ljudstvu so bile obšutne, ker so partizani samo v vzhodnem in jugovzhodnem delu Grmeč planine imeli 2828 mrtvih.

Jubilejna književna izdaja Družbe sv. Hieronima v Zagrebu. Včeraj smo poročali o zadnjem rednem obnem zboru Družbe sv. Hieronima v Zagrebu. Hrvatska hieronimska družba praznuje letos 75 letnico svojega plodnosnega delovanja med Hrvatji ter je tako, kakor naša Mohorjeva družba, pošiljala leto za letom med Hrvate na stotisoče dobrih knjig. Vsa dela, ki jih je družba v zadnjem času izdala, je izbral in pripravil urednik družbenih publikacij dr. Andrič, ki vrši to nalogo v splošno zadovoljstvo že polnih 22 let. Dr. Andrič je na obnem zboru tudi napovedal, da bo družba v svojem jubilejnem letu založila okoli 30 knjig in 2 časopisa. Od književnih del bo 5 izvirnih romanov in 3 prevodi. Izvirni romani, ki jih bo izdala družba, so sledeči: »Zvonimire, ro-

Vplivu milosti se ne moreš upirati

Ob času, ko opravljamo Slovenci pobožnost prvih petih sobot v mesecu, v katerih zadoščujemo Bogu in hočemo spreminiti mišljenje k pravemu krščanstvu, nam more biti prelep zgled k vzornemu krščanskemu življenju naš najboljši poznavatelj slovenskega jezika literat France Levstik.

Nikdar ni sicer bil popolnoma izgubljen vere, vendar se je v dobi hudega liberalizma močno nagibal k svobodomiselnosti. Literarni zgodovinar Prijatelj celo misli, da je bilo svobodno miselnost mišljenje naše akademске mladine ob svojem času sad »Levstikove setve«. In po zamisli Levca naj bi bil ravno Levstik glavni sodruden nameravane lista »Strela«, kateri bi se lahko imenoval po besedah istega Levca »Farska krtica«.

Ko pa je Levstik pozneje prišel zopet do pravega spoznanja, je odločno, pogumno spreminil svoje mišljenje, pa tudi svoje dejavno življenje!

Njegov življenjepisec France Levce nam poroča: »Po cele noči je premolil, zjutraj ob rani uri hodil k sv. maši, prejemal zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, z rožnim vencem v roki udeleževal se cerkvenih sprevodov. Ljudem, o katerih je mislil, da jim je kdaj storil kaj zalega, je podal spet prijateljsko roko ter povrnil vsak dolg, vsako krivico, kar do zadnjega vinarja. — Tako spravljen z Bogom in svetom, ves vdan v voljo božjo, je v hudih dušnih in telesnih borbah sklenil svoje življenje 16. novembra 1887.« (Levstikovi Zbrani spisi, V. str. 329.)

Te Levceve trditve o pobožnem Levstikovem življenju potrjuje izjava še živečega moža, ki je Levstika opazoval kot dijak ter o njem zapisal sledeče: »Z velikim spoštovanjem smo dijaki opazovali slavnega moža, ko je molil dan na dan v kapeli sv. Križa v ljubljanski stolnici.« (Nebeske Rože I. 1931, str. 9.)

Ali nam ni res ravno Levstikov zgled v spodbudo, da spreminimo svoje mišljenje ob času, ko nas dogodki v Fatimi posebej vabijo k pokorji? — da vzljubimo molitev sv. rožnega venca podobno kot jo je vzljubil on? — da se ne stramujemo svojega krščanstva po njegovem zgledu javno pokazati tudi pred svetom? — da z isto verno in pobožnostjo kot je pristopal on, pristopamo zlasti prve petke in prve sobote k spovednici in mizi Gospodovi? — da se po njegovem zgledu živo zavedamo, da je rešitev našega jezika in našega naroda dinole v globokem, praktičnem krščanstvu!

In zlasti ti mlada in prislusni Levstikovemu zgledu! Kakor ga je mladina na prvem dijaškem shodu leta 1868 (14. VIII.) z navdušenjem pozdravljala, tako da je dejal: »Najlepši dan mojega življenja je današnji dan...«, z istim navdušenjem se ga okleni v njegovem zglednem, praktičnem krščanstvu! Kakor se je mladina na onem shodu pod njegovim vplivom izrekla za zgrešena svobodomiselna načela, ki jih je sam spoznal za nepravna, tako se po njegovem plemenitem in junakem zgledu okleni pogumno krščanskih načel v zasebnem, družinskem in javnem življenju, kajti le v krščanstvu je rešitev naroda. J.F.

man Lovre Katiča, »Sana se udaje« od Ante Jakšiča, »Divji ogranek, delo Velimira Deželića ml., »Staza puna brigad, roman Toneta Smerdelja in »Srce u plamenu«, roman Josipa Cvirle. Razen tega pripravljajo družba tudi antologijo sodobnih katoliških pripovednikov, kakor tudi še več drugih zbirk in povesti. Veliko pozornost je družba pri svojih izdajah posvetila tudi znanstvu. Tako je prof. Juras pripravil svetovni zemljepis, Josip Butorac in dr. Draganović pa »Zgodovino cerkve na Hrvatskem«. Družba bo izdala tudi zbirko narodnih pesmi o hrvatskem junaku Ivi Senjaninu, knjigo o kralju Tomislavu, Evgenju Kvaterniku, dr. Antu Starčeviću in Andreju Hliniki, štiri mladinske knjige, kot posebno knjigo pa »Zgodovino Družbe sv. Hieronima«. Kakor vsako leto bo izšel tudi koledar »Danica«. Izhajal bo še nadalje tudi časopis »Obitelj«. V 75 letih svojega obstoja je družba izdala 660 knjig v več kakor 11 milijonih izvodih.

Hrvatska filharmonična družba v Osijeku, katero so ustanovili šele pred kratkim, je pričela živahno delovati ter je sedaj priredila že prvi simfonični koncert izbranih Mozartovih in Lisztovih del.

Iz Srbije

Nemška proslava v Beogradu. Prejšnjo nedeljo je bila v Beogradu proslava desetletnice ustanovitve organizacije nemške narodnostne skupine v Beogradu. Slavnost je bila v veliki dvorani Kolardjeve ljudske univerze ter so se je med drugim udeležili zastopniki nemških civilnih in vojaških oblasti, bivši nemški senator dr. Grassl, vodja nemške narodnostne skupine dr. Janko Sepp in drugi. Kot glavni govornik je nastopil na zborovanju dr. Janko Sepp ter je podal pregled ustanavljanja in delovanja raznih nemških kulturnih, gospodarskih in političnih organizacij v prejšnji državi in poudarjal potrebo njihove ustanovitve. Govoril je tudi o nalogah, ki jih imajo Nemci v svojih novih domovinah.

Naznanila

ROKODELSKI ODER. Nedelja, 7. marca ob 6 popoldne: odlična komedija »Vihar v kozarec«. Opozarjamo na predprodajo vstopnic, ki bo v nedeljo popoldne ob 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni. Petrankova 12-1, desno. Predstava bo ob 6.

FRANČISKANSKI ODER. Nedelja, 7. marca ob 3 popoldne: »Ulca št. 15« veselo igra v štirih dejanjih. Vstopnice in predprodaja v trgovini Siliškij in na dan predstave vodi blagajna frančiskanske dvorane.

RADIO. Petek, 5. marca 7.30 Napevi in romane — 8 Napevi časa. Poročila v italijanskem — 12.30 Plošče — 12.30 Poročila v slovenskem — 12.45 Komorna glasba — 13 Napevi časa. Poročila v italijanskem — 13.10 Poročila v hrvaškem. Povelstva. Oboženih sil v slovenskem — 13.15 Radijske pesni — orkester pesmi vodi dirigent Angelini — 13.45 Simfonična glasba — 14 Poročila v italijanskem — 14.10 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Silanec. Pisana glasba — 15 Poročila v slovenskem — 17 Napevi časa. Poročila v italijanskem — 17.15 Operetna glasba — 17.35 Godalni orkester vodi dirigent Angelo — 19 Govorimo italijansko — poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenskem — 19.45 Operna glasba — 20 Napevi časa. — Poročila v italijanskem — 20.15 Komentar dnevnih dogodkov v slovenskem — 20.30 Simfonični koncert vodi dirigent Armando La Rosa Parodi. — 21 Odmor: predvajanje v slovenskem — 22 Pisana glasba — 22.05 Koncert vodi dirigent Feliciano — 22.30 Pesmi in napevi — 22.45 Poročila v italijanskem.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarni: dr. Bakarič Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayr R. Sv. Petra c. 78.

V vsako hišo »Slovenca«

Gledališče

OPERA. Petek, 5. marca: Zaprtje. — Sobota, 6. marca ob 17: »Don Pasquale«. Izen. Cene od 28 lir navzdol. — Nedelja, 7. marca ob 16: »Zemlja smehljaja«. Opera. Izen. Cene od 28 lir navzdol. — Ponedeljek, 8. marca: Zaprtje.

G. Donizetti: »Don Pasquale«. Komelna opera v treh dejanjih. Osobe: Pasquale — Bettio, dr. Malatesta — Janko, Ernesto — Lipušček, Norina — Ivančičeva. Dirigent: A. Nefat, režija in scena: R. Primožič, zborovodja: R. Simoniti.

V nedeljski predstavi Leharjeve opere »Zemlja smehljaja«, bo pel partijo prince Sushenga Anton Sladoljev. Ostala zasedba bo premlerska.

Na znanje gledališkemu občinstvu. Glede na ponovno obhajanje opernih članov, pri čem vodstvo gledališča upravlja, n. pr. obli, spreminjanje repertoarja, ki jih ni mogoče pravilno javiti. Tak slučaj je nastopil zaradi nenadne obolenosti Heybalove v sredo, in so peli namesto napovedane »Thais« — »Seviljskega brivca«.

DRAMA. Petek, 5. marca ob 15: »Koversta«. I. ljubica. Izen. Cene od 12 lir navzdol. — Sobota, 6. marca ob 17:30: »Veli ki mož«. Red A. Nedelja, 7. marca ob 14: »Princeska in pastirček«. Mladinska predstava Izen. Cene od 12 lir navzdol. Ob 17:30: »Jesens«. Izen. Cene od 20 lir navzdol.

L. Prener: »Veliki mož«. Komedija v treh dejanjih Osobe: Vrhunec — Vi Šebibšek, Prizniskova — Starčeva, Priznisk — Cesar, Nada — Rashedjeva, Zorin — Brezgar, Volina — Pešek, Mohar — Koštin, Pivnik — P. Kovič, Volk — Ljubič, Lisjak — Košič, Modrijan — Raztresen, Škaza — Br. Kreslik, Nakič — Milka — Sencinova, komisar — Gorjanski, Reiseri M. Škrbinšek.

Pokrajinska delavska zveza vabi.

Delojemalce fotografske stroke vabimo, da se udeležijo strokovnega sestanka, ki bo v nedeljo, dne 7. marca 1943 ob 9.30 popoldne v prostorih Oddelka industrijskih delojemalcev PDZ, Miklošičeva c. 22-1. (Delavska zbornica). Na sestanku se bo obravnavalo vprašanje ureditve delovnih pogojev delojemalcev fotografske stroke in druge važne strokovne zadeve ter je v interesu vsake prireditelj, da se zanesljivo in točno udeležijo.

Šivilje, modistke in pletilje delojemalke, ki so članice Sindikata delojemalcev oblačilne stroke vabimo na članski sestanek v nedeljo, dne 7. marca 1943 ob 10 v prostorih Oddelka industrijskih delojemalcev, Miklošičeva c. 22-1. Ker bo na dnevnem redu razgovor o dopolnitvi kolektivnih pogojev, pričakujemo točno udeležbo — Oddelke industrijskih delojemalcev.

Veselo razpoloženje, smeh in prijetno zgodbo... vse to nam bo za pustno nedeljo nudila veseloigra: »Vihar v kozarec«, katero

S. S. VAN DINE:

12

Umorjeni Kanarček

Možakar je govoril z enakomernim, nizkim glasom. Videlo se je, da je zelo nevoljen zaradi teh nenadnih dogodkov, ki so se vrnil v njegovo mirno življenje.

»Ob kateri uri prihajate jutraj?«
»Točno ob osmih.«
»Ob kateri uri ste odšli snoči domov?«
»Okrog šestih; morda kake četrt ure pozneje.«
Heath je umolknil in končno prižgal cigaro, ki jo je do zdaj samo žvečil.
»Zdaj mi pa pripovedujte o stranskih vratih,« je nadaljeval, ne da bi popustil v svoji strogosti.
»Povedali ste mi, da jih zapirate vedno, preden odidete, kaj ne?«
»Da... Res je! Vrata je z glavo večkrat priklimal. Samo, da jih ne zaprem s ključem, ampak le z zapahom.«
»Dobro, zapirate jih torej z zapahom.« Medtem ko je Heath govoril, mu je cigara v ustih skakala gor in dol in dim ter besede so mu obenem prihajale iz ust. »Tudi snoči ste zaprli zapah, kakor vedno, okrog šestih?«
»Morda kake četrt ure pozneje...« je popravi vratar z nemško natančnostjo.
»Ste prepričani, da ste jih tudi snoči zaprli?« Vprašanje je bilo skoraj divje.
»Da, da, prepričan, prepričan. Vsak večer stori to in še nikdar nisem pozabil!«

Gotovost, s katero je možakar govoril, ni poudarila nikakega dvoma. Kljub temu pa je Heath še nekaj časa vztrajal. Hotel je na vsak način dobiti gotovost, da so vrata okrog šestih bila zaprta. Končno je vratarja odpustil.

»Jasno je, gospod narednik,« je pripomnil Vance in se nasmehnil. »Ta pošteni možakar je zaprl vrata z zapahom.«

»Brez dvoma,« je izjavil Heath; »našel sem jih še zaprta z zapahom jutraj ob tri četrt na osem Toda prav to je, kar zadeva še bolj zapleta. Če so ta vrata bila zaprta z notranjim zapahom snoči od šestih pa do osmih danes jutraj, bi bil hvaležen tistemu, ki bi mi mogel povedati, kako je plesalkin prijatelj nocoj prišel sem. Zelo rad bi tudi vedel, kako je potem odšel.«

»Zakaj pa ne skozi glavni vhod?« je vprašal Markham. »Zdi se mi, da je to najbolj naravna rešitev po vsem tem, kar ste sami ugotovili...«

»Saj sem prav na to tudi jaz mislil v prvem trenutku,« je odvrnil Heath; »a počakajte nekoliko, da zaslišite telefonista.«

»Telefonistovo mesto je na sredi veže, je zapetel Vance, med glavnim vhodom in tem stanovanjem. Neznanece ki je povzročil ves ta direndaj, je moral iti mimo telefonista, ko je prišel in ko je odhajal, kaj ne?«

»Seveda,« je priznal Heath. »Toda po izjavi telefonista ni nihče prišel in niti ne odšel.«

Zdalo se je, da se je tudi Markhamu prijelja Heathova razdraženost.

»Naj pride ta človek,« je velel. »Sam ga hočem zaslišati.«

Heath je takoj izpolnil njegovo povelje.

VI. Klie na pomoč

Torek, 11. septembra, ob 11.

Jessup je napravil dober vtis na vse že v prvem trenutku, ko je vstopil v sobo. Bil je resen človek, odločnih kretnj, star kakih 30 let, močan in lepo raščen, širokih ramen, vojaške drže. Ko je hodil, je vlekel nekoliko za seboj desno nogo, kljub temu pa je bil njegov korak odločen in takoj sem opazil, da je bila njegova leva roka trda, tako da je tvorila skoraj lok. Kakor da bi si jo bil zlomil in da bi mu jo bili slabo naravnali v komolecu. Bil je miren in oprezen, njegove oči pa so bile mirne in razumne. Markham mu je namignil, naj sede na stol poleg vrat, toda on je odklonil vabilo in ostal vzravn na poleg Markhama v vojaški drž in v spoštljivi pozornosti. Markham je začel zasliševanje s tem, da ga je vprašal po osebnih podatkih. Tako smo izvedeli, da je bil Jessup narednik v svetovni vojni, kjer je bil dvakrat težko ranjen in priznan kot invalid tik pred koncem. Že več kot eno leto je bil v tej hiši kot telefonist.

»Zdaj pa, Jessup,« je nadaljeval Markham, »so nekatere stvari, ki so v zvezi s snočjo žalostno, in ki nam jih vi lahko pojasnite.«

»Da, gospod! Nobenega dvoma ni bilo, da bo ta vojak skrbno poročal o vsem, kar je vedel in tudi v primeru, da bi bil v kakih negotovosti, bi to brez dvoma povedal. Imel je vse lastnosti, da bi mogel biti izvrstna priča.«

»Najprej mi povejte, kdaj ste snoči nastopili službo?«

»Ob desetih, gospod! Govoril je odločno in iz njegovega glasu je bilo spoznati, da je res prišel točno ob desetih in da je bil vedno točen.

»Moja služba je bila krajša, s tovarišem se menjava: on ima daljšo službo čez dan, jaz pa krajšo ponoči.«

»Ali ste videli gospodično Odell, ko se je vrnila iz gledališča?«

»Da, gospod. Kdor koli vstopi, mora iti mimo mene.«

»Ob kateri uri se je vrnila?«

»Bilo je komaj deset minut čez enajsto.«

»Ali je bila sama?«

»Ne, gospod. Z njo je bil neki gospod.«

»Veste morda, kdo je bil?«

»Ne poznam njegovega imena, gospod. Videl sem ga že večkrat pri gospodični Odell.«

»Domnevam, da bi mi ga mogli opisati.«

»Visok je, gladko obrit, toda ima majhne sive brčice. Star mora biti po mojem mnenju kakih 45 let. Po njegovem videzu sodeč je to človek, ki razpolaga z obilnimi sredstvi in ima dober socialni položaj.«

Markham je priklimal.

»Zdaj pa mi povejte: je vstopil s plesalko v stanovanje ali je takoj odšel?«

»Vstopil je in ostal pri njej približno pol ure.«

Markhamu so se oči zasvetile in je nadaljeval z zasliševanjem, s težavo skrivajoč svoje zanimanje.

»Torej je ta gospod prispel okrog enajstih in ostal sam z gospodično Odell tu v stanovanju približno do pol dvanajstih. Ste gotovi tega, kar ste izjavili?«

»Da, gospod, popolnoma gotov.«

Markham je za hip umolknil in se sklonil nekoliko naprej.

POVEST PILOTA STEFANA

93.

Urno smo se izkrcali, ter jo hoteli ubrati navkreber. Mene, ki bi očeta najrajši videl prvi, so določili za varstvo letala. Vdal sem se, saj so mi dobri možje tako radi pomagali. Vedel sem tudi, da oče ne bo čakal vrh hriba.

94.

Komaj so se očetovi tovariši podali na pot, se je iz grmovja prikazala postava... oče. — Bil sem tako vesel, da sem zapustil letalo in jo ubral dragemu očetu nasproti. Po ljubeznivem pozdravu z molar in reševalci me je oče dobrohotno pokaral: letalec ne sme letala pustiti brez varstva...

Štiri ure globokega spanja človeku zadostuje

Berlin, (CE). Ste že kdaj pomislili, koliko časa človek izgubi s spanjem. Tretjino življenja prespimo, in prislovica pravi, da človek, ki spi, ribe ne vlovil.

Vprašanje človekovega spanja je bilo že od nekdaj predmet razmišljanja številnih znanstvenikov. Zadnje čase so prišli do zaključka, da se človek odpočije če ne dolgo, temveč čisto malo spi. Če primerjamo med seboj dva človeka, od katerih je prvi malo časa, a temeljito spal, drugi pa dolgo in rahlo, lahko hitro ugotovimo, da se prvi počuti dokaj bolj spočitega kakor pa drugi. Treba je torej spati malo časa, spanje pa mora biti globoko.

Prava mojstra v tej umetnosti sta bila Napoleon in Friderik Veliki. Kakor piše nemški učenjak Teodor Stüchmann, je najboljšje spanje tisto, ki traja le štiri ure in sicer od sedmih do enajstih zvečer, ali pa od pol osmih do pol dvanajstih.

Mednarodna zveza dvigovaleev uteži je zdaj priznala nov svetovni rekord Madžara Ambrozija, ki je obojerno dvignil 109 kg. Prejšnji rekord je imel Dunajčan Fein z 108,5 kg.

Belgijski olimpijski odbor je za letošnje leto odpovedal vse mednarodne športne nastope, razen boksarskih in kolesarskih. Omejitve bo veljala do konca vojne.

Rekorderji klasičnega stila iz okrožja Dorau Alpenland se bodo pomerili za prvaški naslov 14. marca na Dunaju.

Na vzhodnem bojišču je padel znani Mažarski smučar Hubert Kotschy.

TEL. KINO UNION 22-21

Odličan film iz življenja mladih deklet

»TRI PRIJATELJICE«

V glavni vlogi: Lilla Silvi, Roberto Villa, Irasema Dillan, Carla di Poggio in drugi.

Predstave: ob delavnikih ob 16 in 18.15; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

TEL. KINO SLOGA 27-36

Ali ne poznate še zadnjih pustolovščin Georga Formbyja? Oglejte si jih v filmu

»NE IŠČI GORJA«

In nasmejali se boste do solz. V glavni vlogi se: Google Withers, Garry Marsh, Martita Hunt. — Predstave ob običajnih urah!

TEL. KINO MATICA 22-41

Dnevno dvojni program:

Ob delavnikih ob 14. in v nedeljo ob 10.30

»PRVA ŽENA« (REBEKA). Ob delavnikih ob 16.30, 18.30 in v nedeljo ob 14.30, 16.30, 18.30

»DUNAJSKA KRI«

»PRVA ŽENA« (REBEKA)

Pretrčljiva ljubezenska drama z odličnimi igralci: Laurence Olivier, Joan Fontaine...

»DUNAJSKA KRI«

Najboljši film sezone! Remek delo Willy Forsta: Divna muzika, slaslerji, ples, humor! Najboljši komiki: Hans Moser, Theo Lingner ter simpatična Maria Holst in Willy Fritsch!

Ljubezen Kristine Homanove

Moral se je preseliti v samoto, da bi si zagotovil dovršitev dela. Ljudje so mu prinesli precej gradiva, starih pisem, časopisov in zapiskov, za kar jim je bil hvaležen. Krotil je svoja čustva, napel je možgane in njegov duh se je pokoril. ko je sedel za pisateljsko mizo Erik Bergen je bil ugleden in nadarjen pisatelj. Vendar je čutil, da bi njegove stvariteljske moči ostabile, če bi odpotoval kam daleč, kakor je bil mislil. Ostal je v vasi blizu mesta in pisal.

Hrepenenje srca ni mogel ubežati. Erik Bergen namreč ni bil mož, kateremu bi pomenila daljava ali oddaljenost tudi pozabo.

Svojo usodo je prenašal srčno in močno. V srcu je čutil težko boganstvo, čeprav samo v obliki otožnega trpljenja.

Zgodilo se je prvič, da je poklonil potrpežljivo uvidenosti, s katero je obsipaval druge, tudi sebi.

Največ, kar lahko privošči bolnemu prijatelju, da gre kdaj pa kdaj na spredno po cesti proti Poljanam, to je bilo vse, kar si je dovolil. Tudi to si je napravil tem težje, ker se je preselil na nasprotno stran.

Mirno je hodil, kadar je šel na svojo najljubšo pot, le s počasnejšimi koraki, kadar je bil na cilju. Tam se je oziral najprej po okusni železni ograji, potem pa po vrtu, ki se mu je zdel tako lep, tako krasoten. Takšnega vrta še nikoli ni videl.

Tam je bilo razkošje cvetja vse od najdražjih rastlin pa do divjih; na gredah je žarelo vse, česar si lahko poželi oko v toplih sončnih dneh. Ah, kakšne barve so bile tam in kakšne vonjave! Sama opojnost! Vse vrste granič, šeboja, lilij in klinčkov. Neki se je igral v vetru plavice, za njimi se je zalorumenava barva cvetja prelivala v vijoličasto in spet v snežno belo.

Na vitkih deblih, ki jih je bila dolga vrsta, so žarele in duhtele bohotne vrtnice. Skrbna nega se jim je poznala, nega vrtnarja, ki je skrbel zanje kakor skrbna mati za ljubečega otroka. Vrtnice so razodevale skrbno roko ki jih je obrezovala, cepila in pokrivala pred mrazom Razodevale so srce, ki se jih je veselilo in jih spremljalo vse od prvega brstenja do pozne jeseni.

Kdaj pa kdaj je zagledal med cvetjem belo, ali pa nežno pisano krilo, tu pa tam tudi snežno belo poletno oblabilo muža. Slisal je vesele vzklike dveh oseb, ki sta se igrali. Videl je frčati in skakljati drobne, rdeče žogice. Nekoč je videl zleteti tudi par golobov, zatem pa je zaslišal nekaj strelcev. Perje se je razletelo v modrin.

Da strelja z možem golobe, so mu že pravile gospe.

To je torej tista gospa, ki prihaja v mesto, kjer kupuje cvetje na trgu, da bi ostal njen vrt, tako razkošen in tako pisan, nedotaknjen.

To je torej tista gospa, kateri se meščanke posmehujejo, češ da ne more gledati, kako koljejo perutnino.

Krotkega kosa pa je nekoč, ko je bila še otrok, le umorila. Kaj je bilo na tem posebnega? Zgodba je težila njena otroška leta kakor spomin na ne kaj velikega in strahotnega. Potem, ko se je to

ŠPORT

Objava CONI-ja št. 9

Omarice za prvo pomoč Glavno tajništvo CONI-ja, odsek za zdravniško športno službo, je odredilo, da morajo imeti vsa športna društva svojo omarico za prvo pomoč in da mora biti ta omarica vselej pripravljena na tekmovališču ter biti na razpolago službojčemu športnemu zdravniku. Športno-zdravniška služba je sklenila dogovor s družbo za prodajo zdravniških izdelkov (Roma, Via Po 7), ki bo dobavljala take omarice z zdravili in pripravami za prvo pomoč za ponesrečene športnike, in sicer za ceno 440 lir za vsako, franko Roma. Športna društva iz območja CONI-ja se lahko obrnejo neposredno na omenjeno dobaviteljo z obveznim pismom za plačilo. Tvrdba jih bo poslala, brž ko bodo pripravljene, proti nakazilu ustreznega zneska.

Šport v kratkem

Tudi v Brežicah bodo ustanovili športno društvo, ki bo gojilo nogomet, rokomet, lahko atletiko, namizni tenis in telovadbo. Razen tega so začeli v telovadnici glavne šole v Brežicah z večernimi telovadnimi urami ob torkih in petkih. Te ure so namenjene za telesno vzgojo odraslih obojega spola.

Hrvatski športniki se pripravljajo na nastope za zimsko pomoč. Največ zanimanja bo vsekakor za nogometno tekmo, na kateri bo nastopila državna reprezentanca proti enajstorici najboljših mladih igralcev. Razen športnih prireditev bodo organizirali hrvatski športniki tudi nabiralne akcije po ulicah.

Madžarsko športno vodstvo se pogaja s Švedi za mednarodne atletske tekme tekom letošnje sezone. Predvidoma bodo nastopili madžarski lahkoatleti 15. in 16. julija v Stockholmu, plavalci pa pričakujejo gostovanje hrvatske plavalne reprezentance 4. in 5. septembra v Budimpešti.

Slovita drsalka Maxi in Ernst Baier ne bosta več nastopala na športnih prireditvah. Nedavno sta izstopila iz zveze poklicnih drsalcov in se prijavila državni gledališki zbornici kot artist. Krenila sta torej na isto pot kot bivši olimpijski pravkar Karli Schaefer.

Herbert Leupold, znani tekmovalci v smučanju, je padel na kavkaškem bojišču kot poveljnik planinske čete. Leupold, ki je bil šele 34 let star, je spadal med nemško smučsko elito. Večkrat je nosil državni dres na tekmah FIS-e in na olimpijskih igrah v Garmischu, trikrat pa si je pribral državno prvenstvo v smučem teku na 50 kilometrov. Poznali so ga tudi pri nas, ko se je udeleževal mednarodnih smučarskih tekem na Gorenjskem.

Zanimiv športni tečaj bodo priredili v Sofiji tekom letošnje pomladi. Trajal bo tri mesece, namenjen pa bo mladim športnim časnikařem. V strokovnem tečaju se bodo seznanili časnikaři s posameznimi panogami športa, pa tudi z državnimi vzgojnimi cilji, ki jih zasleduje država pri telesni vzgoji mladine. V tečaj, s katerim so začeli začetkom marca, so sprejeli tudi udeležence ženskega spola.

Vedno redkejši so primeri, da bi čitali o plavanju čez kanale ali sicer na velikanske razdalje.

zgodilo, niso pol leta govorili z njo. Kristina tega sploh opazila ni, in to je bilo sedaj v obeh ženskih krožkih tem bolj obremenljivo. Še vedno so bile kakor šolske deklice, kadar so govorile o Kristini. Na pol so že pozabile nanjo, domislek gospe Olge, naj bi jo Erik Bergen sprejel kot figuro v svoj roman, pa je spet sprožil govorice.

Mreža prijaznosti, ki jo je skušal ženski krožek okrog pisateljice Bergena, je skušala kdaj pa kdaj še po malem loviti. Kadar so govorile gospe in gospodične o ženi, ki je pobila kosa, je Erik molčal. V njem je živela slika one Kristine, ki jo je videl, ko je pobrala umazanega otročička na cesti, ko je hodila s tulipani in ko je streljala na golobe. Za sliko, kakršno je skušal prikazati ženski krožek, je bil Erik Bergen slep.

Lastnosti Kristine so se mu zdele podobne barvam poljskega cvetja: nenavadno pristne, jasne in druga drugi nasprotujoče.

Ze kot otrok je morala biti nekaj nenavadnega. Toliko pripovedujejo o njej, kako je ravnala z očetom in kako brezbožno ga je imela rada. Stotero zgodbe pripovedujejo o Kristini. Bila je otrok, kateremu ni bilo nič ljubše, kakor da je smela ostajati v cerkvi. Nekoč je ostala vso noč v neki stari, sedaj že porušeni cerkvi. Na skrivnem, seveda. V šoli pa so jo morali vedno iznova kaznovati, ker ni hotela moliti, kadar so drugi molili. Vlepla si je v glavo, da ne bo molila z drugimi. Sploh ne! Saj ljudje vedno le prosjačijo pri Bogu.

Ko je umrl njen učitelj v ljudski šoli, se je na ves glas zasmejala. Takrat so jo hoteli izključiti iz šole. Vsi meščani so se zgražali. Koliko truda je stalo očeta, da je dosegel, da je še smela

OGGI - DANES

„Prima“
Premiera

CINE UNION
KINO UNION

VIOLETTE
nei capelli

TRI
PRIJATELJICE

Una produzione
Produzione
Diretta da
Regista

FONOROMA-LUX
C.L. BRAGAGLIA

LUX
FILM

LILIA SILVI
IRASEMA DILIAN
CARLA DEL POGGIO
ROBERTO VILLA

Kaže pa, da imajo v Argentini še vedno veselje za nenavadnimi programi. Tokrat čitamo o neki Costi Schiaretteji, ki je ostala dan in noč v reki Parani in plavala brez konca in kraja. 25 ur in 30 minut je plavala v smeri toka in prispela 120 km daleč, kar pomeni rekord svoje vrste.

hoditi v šolo. Tudi na pokopališče ni marala iti. Trdila je, da ne more žalovati. Ni poslušala ukazov, ni se zmenila za kazni, kratkomalo ni hotela na pogreb. Popustila je šele tedaj, ko jo je pregovorila učiteljica, ki jo je imela rada.

Večkrat pa so jo videli v dekliškem društvu in tudi v zavetju za onemogle ženske, kjer jim je brala ali pela. Da, to bi bilo hvalevredno, če se ne bi uprli pri veronauku. K prvemu ohhajilu je šla dve leti pozneje kakor njene šolske tovarišice. Čudna deklica je bila Kristina! Na drsališču je norela in se podila z učenci in dijaki po ribnikih in zamrzli reki vse do poznih večerov. Ne, dostojno to ni bilo! Pravijo, da je tudi plesala kot nora.

»Obnašala se je, kakor da bi bili vsi gospodje samo zaradi nje na svetu!«

»Potem pa so ji vendar postrigli peruti.«

Ko je bila stara 17 let, je zadela njenega očeta kap in postal je hrom.

To je pomenilo konec plesanja, začela pa je z nečim drugim — s petjem. V glavnem mestu pokrajine se je učila petja.

Štirikrat tedensko se je vozila k znameniti učiteljici petja. Kdo bi razumel njenega očeta! Po tri goldinarje je plačeval od ure, in ni se mu zdelo preveč. Dan za dnem se je učila petja, vse od jutra do večera. Prepevala je opere, vseh novih pesmi se je bila naučila.

O vsem tem je znala gospa Olga posebno živahno pripovedovati. Seveda ni pozabila omeniti, da glas Kristine ni bil po njenem okusu, tudi način predavanja ni bil tak, kakršen bi moral biti.